

**Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Sługockiego
na 13. posiedzeniu Senatu
w dniu 18 marca 2016 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Zapewnienie wysokiej jakości publicznego transportu zbiorowego obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej jest jednym z głównych zadań samorządów, jakie zostały doprecyzowane m.in. w nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (DzU 2015, poz. 1440). W ocenie Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego (ZGWL) obecnie obowiązujące regulacje powinny zostać uzupełnione o możliwość ustanowienia przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego tzw. prawa wyłącznego jako rekompensaty dla operatorów z tytułu świadczenia usług na nierentownych liniach komunikacyjnych.

Przedstawiciele lubuskich gmin podkreślili, że zgodnie z postanowieniami rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 119J/b9 i (EWG) nr 1107/70 przewidziano możliwość podjęcia przez właściwy organ decyzji o przyznaniu prawa wyłącznego w zamian za realizację zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych. Dlatego też, zgodnie z tym rozporządzeniem, wyłączne prawo powinno dawać podmiotowi świadczącemu usługi publiczne możliwość świadczenia niektórych usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego na danej trasie, w danej sieci lub na danym obszarze, z wyłączeniem innych podmiotów świadczących tego typu usługi.

Od 1 marca 2011 r. obowiązuje ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, która w art. 20 określa, że „operatorowi nie przyznaje się prawa wyłącznego, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1370/2007”. Pragnę również podkreślić, że Polska jest obecnie jedynym krajem Unii Europejskiej, który wykluczył możliwość stosowania przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego prawa wyłącznego będącego formą rekompensaty dla operatorów świadczących swoje usługi transportowe na nierentownych liniach komunikacyjnych. W ocenie członków ZGWL powyższy stan rzeczy jest nieuzasadniony i szkodliwy dla wszystkich rodzajów operatów, w tym przede wszystkim dla gmin, ponieważ dzięki możliwości stosowania prawa wyłącznego organizatorzy publicznego transportu zbiorowego mogliby zagwarantować operatorom publicznym wyłączność świadczenia usług transportowych na danym obszarze, a więc nie tylko na liniach nierentownych, ale i na liniach rentownych. Według ZGWL stworzenie takiego instrumentu pozwoli zagwarantować operatorom możliwość wyłącznego czerpania zysków z linii rentownych, czym będą mogli rekompensować straty poniesione na liniach nierentownych. Tym samym zminimalizowaniu ulegnie obowiązek wyrównywania tych strat przez organizatora.

Szanowny Panie Ministrze, w aktualnym stanie prawnym, tj. wobec braku możliwości stosowania prawa wyłącznego, linie rentowne mogą być obsługiwane przez dowolną liczbę przewoźników komercyjnych, przez co operator nie osiąga zysków, jakie mógłby osiągnąć będąc jedynym przewoźnikiem. Tym samym nie generuje wpływów, którymi mógłby rekompensować swoje straty na liniach nierentownych, które z przyczyn rynkowych nie są obsługiwane przez innych przewoźników. Brak możliwości stosowania powyżej opisanego mechanizmu rekompensaty strat na liniach nierentownych powoduje zdecydowany wzrost kosztów obsługi.

Uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska wobec przedstawionego w tym oświadczeniu problemu.

Z poważaniem
Waldemar Sługocki